

Monumentnummer*: 516033

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **05 december 2000**
Kadaster deel/nr **82636/80**

Woonplaats* **Spaarndam** *Gemeente** **Haarlemmermeer** *Provincie** **Noord-Holland**

Locatiennaam **Halfweg** *Locatieomschrijving* **Dubbele buurt bij 2**

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	M			3445
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	M			3066
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	M			3065

*Omschrijving***

Inleiding

IJzeren SPOORBRUG van de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij uit 1868, thans (1996) buiten gebruik. De spoorbrug is gelegen over de Oostsluis, de meest oostelijke van een complex van drie naast elkaar geplaatste sluisen. De spoorbrug maakte deel uit van de eerste spoorwegverbinding in Nederland, in 1839 aangelegd tussen Amsterdam en Haarlem, en vormt daarvan het laatste in situ overgebleven element. Oorspronkelijk werd de spoorlijn met houten bruggen over de sluisen geleid, maar vanaf 1859 werden verscheidene exemplaren uit het traject Amsterdam-Haarlem-Leiden naar behoefte, per stuk, vervangen door zwaardere bruggen. De hier beschreven ijzeren spoorbrug werd volgens H.S.M.-bestek nr. 24 in 1868 in dienst gesteld.

Omschrijving

Gietijzeren spoorbrug bestaande uit twee evenwijdig geplaatste gietijzeren liggers met een lengte van 11.50 El (volgens het bestek). Het dichte, in doorsnede symmetrische en aan de bovenkant licht gebogen, lijf heeft tussen de dikke flenzen aan beide zijden versterkingsribben. Ze dragen de indicatie "O.S."

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Deze hoofdbalken zijn onderling verbonden door breedflensprofielen. Van de vermoedelijk veertien dwarsliggers zijn er twaalf zichtbaar, de overige zijn in het muurwerk van de sluis opgenomen. Ze worden door schroefbouten op hun plaats gehouden.

De 'Normaalspoor'-breedte valt nog af te lezen aan de bevestigingspunten van de railsconstructie. De afmetingen van de brug zijn (volgens het bestek) 3.00 El voor de hoofdliggers en 2.94 El voor de dwarsliggers.

Waardering

De spoorbrug is van algemeen belang uit cultuurhistorisch en architectuurhistorisch oogpunt als enig overgebleven element dat in situ de loop van de eerste spoorlijn in Nederland markeert. De spoorbrug is van architectuurhistorische waarde als zeldzaam geworden en vroeg voorbeeld van een constructie met gietijzeren balken, daterend uit het derde kwart van de 19de eeuw. Daarnaast heeft de spoorbrug situationele waarde door de markante stedenbouwkundige situering in Halfweg.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Spoorbrug